

TELEGRAFUL ROMANU.

Telegrafulu este de done ori pe sepmana : joia si Duminica. — Prenumeratia se face in Sabiu la expeditura foiei pe afara la c. r. poste, cu bani gal' prin scrisori francate, adresate catre expeditura. Pretiul prenumerat ne pentru Sabiu este pe anu 7. fl. v. a. ear pe o jumetate de anu 3. fl. 50. Pentru celelalte partii ale Transilvaniei si pen-

N° 19. ANULU XVI.

Sabiu, in 7/19 Martiu 1868.

Cu 1 Aprile se deschide prenumeratiune noua la „Telegrafulu Romanu“ pre langa conditiunile espuse in fruntea foiei.

Editur'a

Vechia Metropolia romana ortodoxa a Transilvaniei si partilor Ungariei.

(Urmare.)

(N. P.) III. Alegerea si chirotonia lui Sav'a o reneduitu lui Mitropolitul alu Ardealului.

(Vedi Condica vechia a chirotonielor la sat'a 20 in dosu.)

De vreme ce archiereulu care era mai nainte vreme la mitropolia Ardealului anume Iosif, i s'a sfersitu viati, si mitropolia au remas veda, si fara de stapanu si alu ei Archiereu, Smeren'a nostra avendu din incepun grijea acelui mitropoliei i asiedia Archiereu, intru chivernisirea si spasenia acelor crestini de acolo. Au datu voia archiereilor celor ce se afla aci sa se streng in Biserica sfintilor si de Dumnedieu incununati si intru apostoli, Constantin si Elena, ca sa alerge pre celu ce ar fi vrednicu intru chivernisala mitropoliei i aceea. Intau alegu eu celu mai dinainte Sofianulu pre Sav'a, eu Darstoreanulu pre Grigorie, eu Nisis pre Averchie. Si amu alesu dintr'acesti trei pre Sav'a.

+ Vladic'a Teodosie

+ Οπρόνη Σοφίας Αὐγέντιος;

+ Ο Νύσσης Γερμανός.

Dupa aceast'a la sat'a 21 a Condicei chirotonielor este marturisirea credintei si fagaduiel' a lui Sav'a alesului de mitropolitul alu Ardealului data inaintea poporului in mijlocul bisericei in diu'a chirotoniei sale, in tomai precum se vede la chirotonia lui Iosif, din anul 7188 la sat'a 314 a cartii acesti'a.

Apoi urmedia subserierea cu insasi man'a sa asia:

Sav'a cu mil'a lui Dumnedieu renduitu la svent'a mitropolia a Ardealului cu man'a mea supt aceast'a am iscalitu.

IV Alegerea si chirotonia lui Varlaamu o reneduitu la Metropolia Ardealului.

(Vedi Condica vechia a chirotonielor la sat'a 21 in dosu.)

De vreme ce archiereulu care era mai de nainte vreme la mitropolia Ardealului, anume Sav'a si-a sfersitu viati, si mitropolia au remas veda fara de stapanu, si alu ei Archiereu; Smeren'a nostra avendu din incepun grijea acelui mitropoliei i asiedia Archiereu, intru chivernisirea si spasenia acelor crestini de acolo, au datu voia archiereilor celor ce se afla aci sa se streng in Biserica sfintilor si de Dumnedieu incununati si intru apostoli, Constantin si Elena, ca sa alerge pre celu ce ar fi vrednicu intru chivernisala mitropoliei i aceea, intau alegu eu celu mai dinainte Sofianulu pre Varlaamu, eu Nisis pre igumenul Partenie dela Cotoceani, eu Daniilu proin Ardeleanu pre igumenul Paisie dela svent'a Troitia. Si amu alesu dintr'acesti trei, pre Varlaamu.

+ Vladic'a Teodosie.

Dupa aceast'a la sat'a 22 a condicei chirotonielor este marturisirea credintei si fagaduiel' a lui Varlaamu alesului de Metropolitul alu Ardealului data inaintea poporului in mijlocul bisericei in diu'a chirotoniei sele intocmai precum se vede la chiro-

n'a lui Iosif din an. 7188 sat'a 314, a cartiei acesti'a.

Apoi urmeza subserierea cu insasi man'a sea asi:

Varlaamu cu mil'a lui Dumnedieu, renduitu la svent'a Metropolia a Ardealului, cu man'a mea subt aceast'a amu iscalitu.

V. Alegerea si chirotonia lui Teofilu o reneduitu la Metropolia Belgradului;

(Vedi condica vechia a chirotonielor la sat'a 22 in dosu.)

De vreme ce Archiereulu care era mai dinainte vreme la Metropolia Ardealului anume Varlaamu, i s'a seversitu vieti si Metropolia au remas veda fara de stapanu si alu ei Archiereu, Smeren'a nostra avendu din incepun grijea acelui mitropoliei i asiedia Archiereu, intru chivernisirea si spasenia acelor crestini de acolo, au datu voia Archiereilor celor ce s'a aflau aici sa se streng in Biserica sfintilor si de Dumnedieu incununati, si intru Apostoli Constantin si Elena, ca sa alerge pre celu ce ar fi vrednicu intru chivernisala Metropoliei acelui, intau alegu eu celu mai dinainte Sofianulu pre Teofiliu ieromonachulu dela Ardealu, si eu Genadie Drisits pre Atanasie igumenul dela Tisman'a, si amu alesu dintr'acesti doi, pre Teofiliu. Septembrie 18 leat. 7201,

+ Μητροπολίτης Σοφίας Αὐγέντιος;

+ Ο πρόνυ Αρχιερέως Τεοφίλου;

Dupa aceast'a la sat'a 23 a condicei chirotonielor, este marturisirea credintei si fagaduiel' a lui Teofilu alesului Metropolitul alu Ardealului data inaintea poporului in mijlocul bisericei in diu'a chirotoniei sele, in tomai precum se vede la chirotonia lui Iosif din anul 7188 sat'a 314, a cartii acesti'a.

Urmaza subserierea cu insasi man'a sea romanesce asi:

Eu Teofilu cu mil'a lui Dumnedieu renduitu la svent'a Metropolia a Ardealului (si a partilor tieriei unguresc ide susu) cu man'a mea subt aceast'a amu iscalitu.

VI. Alegerea si chirotonia lui Atanasie Episcopulu Ardealului.

(Vedi condica vechia a chirotonielor la sat'a 24 in dosu.)

De vreme ce Archiereulu care era maidaneante vreme la episcopia Ardealului anume Teofilu, i s'a seversitu vieti, si episcopia au remas veda fara de stapanu si alu ei Archiereu. Smeren'a nostra avendu din incepun grigi'acel episoppii a osedia Archiereu, intru chivernisirea si spaenia acelor crestini de acolo, au datu voia Archiereilor celor ce s'a aflau aici, sa se streng in Biserica sfintilor si de Dumnedieu incununati si intru Apostoli Constantin si Elena, ca sa alerge pre celu ce ar fi mai vrednicu intru chivernisala episcopiei acelui, intau alegu eu celu mai dinainte Clementu Odrieanulu, pre Atanasie ieromonachulu dela Ardealu, si eu Acsentie Sofianulu pre Miroslav ieromonachulu si eu Neofitul Sevastias pe Dionisie ieromonachu, si amu alesu dintr'acesti trei pre Atanasie ieromonachu dela Ardealu.

Genarie 22, leat. 7206, (1698)

+ Οπρόνη Αδριανεπόλεως Κλήμη;

+ Πρώην Σοφίας Αὐγέντιος;

+ Ο Σεβαστίας Νεόφυτος.

Atanasie cu mil'a lui Dumnedieu renduitu la svent'a episcopia a Ardealului cu gura mea fagaduiescu.

Crediu intrunulu Dumnedieu s. c. l.

Dupa aceea urmedia subserierea asi: Atanasie cu mil'a lui Dumnedieu renduitu la svent'a e-

tri provinciale din Monachia pe unu anu 8 fl. era pe o jumatate de anu 4 fl. v. a. Pentru prime, si tieri straine pe anu 12 pe 1/4 anu, 6 fl. v. a.

Inseratelo se platescu pentru intea ora cu 7. cr. sirul, pentru a doua ora cu 5/4 cr. si pentru trei repetire cu 3/4 cr. v. a.

piscopi'a a tierii Ardealului cu man'a mea supt aceasta am iscalitu.

(Vedi Condica vechia a chirotonielor la sat'a 19)

Not'a. Aci vedem intai-a-sidata numindose Mitropoli'a Ardealului „Episcopia“ si Metropolitul aceleaa „Episcopu“. In alte documente de alta classa inca mai ocura acest'a schimbare a numirilor amintite. Cu tota adestea credem, ca o atare imprejurare nici decum nu poate micsiora valorea nici chiaru a aceluiasi documentu despre adeverat' a existintia, si anticitate a Metropoliei nostre Ardelene; deorece 1 schimbarea acest'a de nume vedem ca ocurse si la Archiereii chirotonitorii amintiti in documentele anterioare, asi, incatu aceia se subseriu numar cu numele de: „Vladic'a“ in locul de: „Metropolitu“, d. e. „Vladic'a Teodosie“, in locu de „Metropolitul Teodosie“ s. c.; 2 fiindu ca documentul acest'a sta in strinsa legatura si are intru totu a celeasi forme ca si celealte din naintea lui, si 3. caci in data dupa chirotonirea lui Atanasie, in nunomesce pre acest'a Patriarchulu Ierosalimului Dositeiu: Metropolitul, cum se vede in urmatorul punct.

2. Totu in Condica vechia amintita in punctul precedente despre chirotoniile archieresci a Metropoliei din Bucuresti, se asta *) si o svatire la Patriarchulu Ierosalimului Dositeiu, carele preaminti inca se afla in Bucuresti, catra Atanasie Metropolitul Transilvaniei, pentru intarirea acestui in credint'a stramosiesca, in carea se vede ca deja incepuse a se elatiná, incatu nu multu dupa ce se intorse a casa dela chirotonire-i de Archiereu, se si uni.

Fiindu ca cuprinsulu celu amplu alu acestei svatuiri memorabili, privesc mai de aproape istoria bisericescă: asi vomu cită aci numai incepantul aceleaa, carele singuru numai ne si interesezia pre noi, incatu adica acest'a ne servește de documentu in privint'a obiectului nostru. Aceeasi se incepe asi:

„Dositeiu cu mil'a lui Dumnedieu Patriarchulu sfintei si marci cetati Ierosalimului, si a tota Palestina, impreuna cu Preasantitulu Metropolitul Ungro-ylachiei, Chiru Teodosie; si cu cei ce s'a aflau aci Archiereii. Si sfintitul Metropolitul alu Ardealului Chiru Atanasie, care acum tenai chirotonit, si ai fostu trimis la eparchieti acest'a poruncim:

„Cea neasemanata a lui Dumnedieu de noi inuire etc. (Urmăria 6 foi tiparite.)

Sau datu in Bucuresti anul 1698 in luna lui Genarie. Dositeiu cu mil'a lui Dumnedieu Patriarchulu sfintei cietati a Ierosalimului Smereniei Atanasie Episcopulu tierii Ardealului.

(Va urma).

Evenimente politice.

Sabiu 6 Martiu.

Evenementul carele a tinutu publicu, in resusletu vre-o catu-va tempu a fostu negresit cu ventarea lui Grivicici. Ea a surprinsu neplacutu delegatiunea ung. si fiindu ca era locu aprópe de 13 Martiu, multi dintre delegati si afara de delegati cugetau ca diu'a cea memorabila di d-la 13 Martiu va aduce o lovire de statu. Temeri de aceste au resuslatu si in diuaristica. Grivicici a capetatu una concediu de trei luni. Cu tota aceste diuariele unguresci sustinu mereu si acum ca Grivicici a fostu numai organulu partidel militarie in siedul a delegatiunei unguresci si de aceea staruiescu, ca regimul sa se decida in graba si sa prochiame o era noua, carea sa taie tota posta centralistilor, feudalilor, conservativilor si partidel militarie. Altintre totu operatulu de complanare e ilusorii.

In politica din afara pe deasupra se vedu totu

*) Vedi totu Lesviodescu pag. 328 seqq.

liniscite; deca voru fi si pre dedesuplu totu asiasi nu putemu sci. Si se poate sa ne tredim cu vre-o resuflatoria neasceptata. In Francia se dice de mult ca ferbe, pre a cui sema va fi fertura inca nu se scie. Celu pusin pentru Francia anevoia, si sgomotele cele repetite despre resculari in Franția potu fi numai nalucri.

Principele Napoleonu s'a intorsu la Parisu. Curtea de iaci se dice ca e multiamita de resultatele calatoriei.

"Pester Lloyd" asta din isvoru credibile, ca Principele Carolu aru fi capetatu dela Berlinu avisu a statori definitiv pentru lun'a lui Mai a dechiararea independentie României. Cont. Bismarck ia asupra-si a castigă si invoreea Franciei prentu acăst'a.. Ba in Constantinopole voru a scă ca si calatori'a Principei Napoleonu sta in legatura cu lucrurile din orientu. Planul aru fi in Berlinu a ajută fundarea unei confederatiori din parti neeterminate: România Serbi'a, Bosni'a si Erzegovin'a si Grecia cu Epirul si Trsal'a. Napoleonu nu aru si tocmai contrarin unui planu că acăst'a

Delegatiunea ungurăscă

Siedint'a XV XVI XVII si XVIII.

In siedint'a din 7 Martiu, dupa unele respunsuri neinsemnante la interpellioni din trecutu, vine desbaterea la spesele diplomaticie. Acă se propunu mai multe stergeri intre cari vine a se cuprinde cea a consulatului din Sassonia. Falke recomanda propunerea comisiunei.

Mai multi oratori ceru ca regimulu sa lamerescă starea luergui cu consulatulu mai pre largu; altii ceru neamenata incetare a consulatului pentru ca sa nu stea ca o provocare permanenta si sa pericliteze relatiunile cu Prussia. Representantele regimului liniscesc pre delegatiune, ca din consulatul in cestiu ne se poate periclită pacea intre Austri'a si Prussia. Se primesce propunerea comisiunei.

Vine la rendu cestiu ambasadei la România si se face propunerea că ambasada sa se prefaca in o simpla representantia. Representantele regimului insistă pre lângă incuiintarea sumei bugetuale pentru ambasada in România si nu numai pentru representantia. Discussiunea devine forte via prin a-acea, ca se atingu ne incetato referintele politice

ale Austriei cu Itali'a si unii din oratori sprignescu politica italiana de unitate si desaproba statul papal, altii sustinu si atragu atentuia delegatilor asupra flămurilor celor inflorate la venirea regelui italianu in Venezia si cari reprezentau in doliu Trieste, Gorizia, Istria etc. si sustinu ca densii nu potu consumti cu politică Italia, carea pentru constituirea definitiva vrea sa mai rumpa părți din Austria.

Representantele regimului sustine ambasada din România si afirma ca regimulu cauta cu toate acestea a pastră relatiuni amicale cu Italia.

O desbatere mai lunga se incinge si pentru competinti'a unui cardinalu Silvestri, care desbatere termina cu primirea proiectului comisiunei. In fine bugetulu intregu pentru esterne se primessce in intielesulu comisiunei.

La interpellionea lui Simonyi din sieint'a precedenta, in privint'a afacerilor de statu ale casei domnitore descoperie ministeriulu, ea sectiunea a doua a oficiului esternelor se occupa cu toate lucrurile premergatorie unei casatorii a vre-unui membru din cas'a domnitória; ca e organulu mijlocitoriu la actele de abdicare a testamentelor archiducilor si archiduceselor; ca dupa moarte unui membru din cas'a domnitória ja parte la functiunile cari are sa le seversiesca dregatoria maiestrului suprem de curte; impartesiesce curtilor straine casurile de nascere, de casatoria si de moarte ale membrilor casei domnitória; respunde la impartesirile si notificatiunile ce vinu din tieri straine si apara drepturile dinastiei in strainetate.

In siedint'a dela 8 Martiu dupa cetera protocolului Csengery insinua votu separatu contra incuiintării unei dotatiuni pentru ambasada in România. Presiedintele face cunoscutu, ca va invită pre suplinitorii Teleki si Kalnoky a luă parte la sieintie in loculu bolnavului Liphay si in loculu lui Tisza L. care e retinutu de afaceri neamenavare. Se alege apoi comisiunea propusa de Csengheri in alta siedintia.

In siedint'a din 10 Martiu este la ordinea dilei bugetulu de resboiu.

Indata dupa verificarea protocolului din sieint'a trecuta, Simonyi revine asupra afacerilor suinterior de dinastia (vedi sied. dela 7 Mart.) si pretinde că ministeriulu in privintia acestora sa

proceda amesuratul legilor. Votulu separatu alu lui Csengery se cetește. Elu motiveaza ca nici elu nici partinitorii votului nu se potu invoi cu propunerea comisiunei ce privesce ambasad'a din România, din cauza că sa nu apara votulu delegatiunii ung. că o dermustratiune contra sen. imperialu său contra Italiei.

Parerea acăst'a sa ia la protocol. Dupa aceea se cetește reportul comisiunei despre bugetul militaru si votulu separatu alu stângel.

Desbaterea generala o deschide Kerkapoly. Elu arata ratacirele si erorile votului separatu. Varady pentru votulu separatu, Trefort pentru parerea comisiunei, C. Tisza cere deslusire asupra terminilor "Banatul temesianu" si "Voivodin'a serbesca" cari sea fla in bugetulu militaru. Grivicici, respunde ca aceast'a numai din eroare s'a verită in bugetu, ministrul inse respecteaza legea si va scri totu deun'a se i castige respectul. Cu acest'a Tisza se dechiară multiamitu. Mai vorbescu pro si contra raportului comisiunei si siedint'a se termina nu si cestiunea pusa la ordinea dilei.

La siedint'a acăst'a facem obisnuirea ca cu ocaziunea desbatelerilor bugetului, au alunecat delegati de multe ori si pre terenul politicei esterne. Celu dintăiu fu Trefort, carele atrasa atentuia delegatiunei asupra situatiunii generale, carea pre lângă toate intentiunile pacice ale regimului comun, totusi pacă nu e garantata. C. Tisza face unu escursu si mai lungu pre cîmpulu politicei esterne. Elu dise intre alte, ca lui nu-i convine politica guvernului, nici in Germania, nici in orientu, daca nici politica italiana, va se dica vorbitoriului nu-i convine cum se porta guvernul satia cu aceste politice. Nu e de a se contesta ca bar. de Beust nu s'a lasat a se seduce de federatiunea statelor de care se face amintire in carteza rossia. Bar. de Benst insa nu a precisat ca va lasa sa se desvolte lucrurile cum voru vrea in Germania si se va legă intiu cu federatiunea de nordu. Elu a dechiarat numai, ca vrea sa intre in federatiunea projectata, deca Austriei i se va ascură aceeasi positiune ca si Prusiei. Pretensiunea acăstă e neliniscitore din punctul de vedere alu Ungariei, carea s'a luptat atât contra contopirei in Germania, precum si din punctul de vedere alu păcii. Prussia vediendu nisnintele aceste ale Austriei nu-i va dă pace sa se consolideze. Totu ea

FOLIÓRA.

Her'a si Arapulu.*)

(balada populara)

NICOLAU DENSUSIANU.

Cine mi le incarcă,
Cine le descarca?
Arapulu buzatu,
Negru si ciudatu,
Cu soldi că de crapu,
Pusi pre dupa capu,
Cu musteti de racu.
Viu de unde bea?

Dela Herut'a,
Her'a Heralina,
Tinerea zambila

Frumusica dina
Mandra de copila,
Floricea de crinu
Féta de română,
De română bogatu
Dela Teligradu.
Maica mam'a mea!
Her'a ca dicea
Eu maica mea duce
Se cauți doru cu doru,
Se iau flori de mneu,
Earba rourata
Frundia de muscata.
Se descantu prin ele
Sorțea vietiei mele"
Ea ca a plecatu
Nu l'a descăntatul
Ci se terguișca,
Sculori de metasa,
Gomesi de mireșa,
Firu si ibrisinu
Salbe pentru sinu.
Arapulu vedea,
Iute ca pornea,
Vesle redica,
Sandalu plecă,
Her'a apoi osta
Si astfeliu lacramă;
Arape Arape!
Tu unde me duci
Preste ape dulci,
Preste munti si lunci,
In tiér'a arapésca
Se me faci nevasta,
Unde m'oru vedea
Arapoicile,
Că sierpoicile,
Surorile tale,
Cumnatele mele,
De locu m'oru otravă
Unde pre sub sōre
Sa mai vediu ore?
Arapica alba

Că florea de nalba
Feta de română
Floricea de crinu
Rupta de pagână.
II.
Eata ca vencea,
Falmici ca-a parea,
Dinu si Costandinu
Fratii Herei buni,
Cuo palosie-in brinu (brêp)
Cu arme la sinu,
Cu arcuril la spate,
Ce lovescu departe
Maica mam'a mea
Unde e Her'a?
Her'a Heralin'a,
Frumusica dina,
Tinerea zambila,
Mandra de copila.
Dragii miei, feciori,
Mandri că doi sori!
Her'a, Heralina
Mers'au la fantâna,
Dorulu sa-si aline
Dorulu de copile,
Se ia flori de nuci,
Roua de pre lunci,
Earba fermecata,
Frundia de muscata,
Sa descânte 'n ele
Visulu noptii rele
Ei apoi plecă,
Her'a n'o gâsea,
Stă si lacramă,
Eata ca deodata
Ce li se arată
Pre Dunarea lata,
Arapu vedea
Cum se magulea
Si se desmierdă.
Arape búzatu!
Negru si ciudatu,
Cu soldi că de crapu,

Pusi pre dupa capu,
Cu musteti de racu,
Lasa sora-in pace
Caci aveam la spate
Arcuri ipcordate—
Palosie-ascutite,
Arme negolite!
Hera Heralina
Frumusica dina,
Stă si lacramă,
Si-apoi linu caută,
Pre lucinul mărei
Lângă malului tierei
Si-apoi lâng-o stâncă
Eaca ca s'arunca;
Ap'a clocotesce,
Tiernourul vuesce,
Valulu o rapasce.
Dinu si Constandinu
Fratii Herei buni,
Palosie tragea,
Arapu-lu tâia,
Sandalu intorcea,
Marfa-o descarcă
Si-acasa inturpă
Si ast-feliu cuvenită:
Maica mam'a mea!
Hera Heralina
Frumusica dina,
Tinerea zambila
Mandra de copila.
Mers'au la isvoru
Si-intr'unu ceasu de doru
A intâlnit unu mire
Mandru subtirelu
Si intr'o monastire
Luatu-s'au cu elu
Si s'au dusu pre lunci
Că dăou neluci
Si astazi desfântă-in raid
Florile din Maiu.

* Acăst'a e a doua din poemele populare comunicate de lui N. Densusianu. Ele credem ca voru interesă pre toate clasele cetitorilor pentru limb'a, pentru intemplierile espuse in ele, cu deosebire insa pentru icona stării sociale de pre tempurile mai dinainte; ceea ce diserăm si in nota din nrulu trecutu, la unu pasaj alu poemei publicate acolo. Nu numai objectul e oriental, dera si form'a tractării acestei balade e epica orientala.

înse va dice mai târziu ca noi suntemu perturbaitori de pace. Austria după parerea lui Tisza nu trebuie să se atingă într-o nimică de dezvoltarea Germaniei și să se alipăscă intui de federaliună nordului. Politica orientală o incuviintăză într-o atâtă incătu cabinetului are să păsescă contra politicii egoistice de întreveniune a unor puteri; i pare reu însă că principiul de neintreveniune nu se esteinde și asupra ruptrei interne din terile turcescă. De către Turcia se va dovedi, că are putere de victorie; de către nu se va dovedi, atunci procesul de disolvare să se petreacă numai în sinul imperiului. Popoarele Turciei vediindu-se impedece de noi în nisuntile loru spre libertate se voru aruncă în brațele Russiei și atunci noi vomu fi instrimtorati de aceea. Cere dura în ambe direcțiile principiul de neintrevînire. O astăzi politica e pacică și în casu de resbelu asigură aliați siguri și de incredere. În siedintă din 11 Martiu se continua desbaterea asupra bugetului militar. Siedintă această a capatatu o însemnatate importantă prin respinsul ce la datu Grivici. Parerile delegaților se schimbă între votarea pre lângă bugetulu proiectului pus la desbatere și între parerile opuse. Escursiunea, care se face și astăzi pre campania politicei esterne aduce discussiunea despre nevoie monarhiei și în fine și a unei armate gală pentru ori ce eventualitate.

Ghiezy face imputări regimului pentru că prin purtarea sa face pre lume să credă că regimul părăsă o politică „reservată” satia cu Germania, și o politică ne chiar satia în Italia și neliberală satia cu popoarele din Turcia. Sa se facă abatere dela politică acăstă și atunci amenintările pentru Austria cadu de sine și armata să poată reduce și cu ea bugetulu. În fine, după ce arata defectele bugetului asternut de guvern, vine asupra armatei ungurești și despre aceea dice că în cîtu o privesc pre această nu să satisfacă legilor. Unitatea armatei o partimesc, dura dice că unitatea acăstă nu vine în cotradicție cu o armată ungurescă, după cumu o definescă legea. Credă mai departe că la casu de o catastrofa numai o armată ungurescă aru provocă entuziasmul de lipsa la abaterea pericolului, ce aru amenintă existența Monarchiei din tote părțile. Voteza pre lângă propunerea minorității și promite că va asternă dietei unu proiectu despre armarea tierei.

Baronulu Simonyi în discursulu seu alinându partea politică din cestiuenea bugetului se pronontia expresu pentru o armată ungurescă, carea sa jure pre constituție. Unu antevorbitoru (Esterhazy) înculpase regimile trecute pentru purtarea loru cea rea satia cu naționalitățile și pledase pentru naționalități. La acăstă observa acum Simonyi, vreundu se arate că cestiuenea armatei ungurescă e mai importantă decătu cestiuenea naționalităților, ca naționalitățile voru fi petrunse de patriotismu și voru acceptă în liniște deslegarea acestei cestiuene prin dieta.

Aci suntu trăsurile principale ale desbaterei pre partea delegaților; regimul prin contele Andrássy, cauta a apăra bugetulu proiectat. Acestu ministrul luă cuventul și după ce ironisează pre Ghiczy că aru fi citită cartea roșie numai pre scortie și de aceea vede situatiunea astăzi frumosă, precizează, că pacea se sustine: 1) prin respectarea de tratate, 2) încheierea de alianțe și 3) arme. Din tote aceste trei mijloace numai celu din urma e sigură și de aceea trebuie votat bugetulu. Cu vreou două asemănări cauta a înfrângă parerea lui Simonyi, că se scheltuia banii în tempu de pace și nu remânu pre tempulu de bataie și a justifică clatinările politice. Către Simonyi dice adeca ministrul Andrássy, că parerea lui e că și cîndu ai dice unui economu: nu se manăca ca nuti remanu bucate preveră. Ceealaltă e prin carea se asemana politica unei carutie ce merge pre unu drumu pre care suntu stănci multe pravale. În decursulu drumului rottele lovescă cîndu de ună stâncă cîndu de altă și cărausiu totu mereu se clatină, nu că sa cada precum credu pedestrii, ci ea sa-sătina echilibrul. Simonyi reflectează că și mai nainte să a semenat multe milioane spre a seceră — la Sadov'a (Königrätz).

Ghiczy observa că cei pedestrii încă crucisieză câte odată planurile celoru din carutia. Astă opinionea publică încă pote crucisa de multe ori planurile celoru dela Guvern. Cuventul iloștiune lu respinge cu indignatiune apelandu la demnitatea sea de deputatu.

Reprezentantele dñui de Beust, consiliariul de

curie, Falk, ceteșe deslusările sale în limbă magiară, prin care mulțomesc delegațiunea asupra politicii esterne a monarhiei „austriaco magiare.” Dupa elu vine Grivici și se excusa că bugetulu nu să pututu face cu destulă acuratetă pentru că e celiu dîntău; pre venitoru promite că va fi mai bine. Apoi continua:

Eri să disu, că armata c. r. e caușă detoarei celei formidabile a statului. Nu e asiă. Armata nu e altă decătu servitorea legii. Armata nu scie acum de către voimă sa avem resbelu, său de către voimă a face vre-o alta manifestație. Fia-care membru alu armatei doresc, că să inceteze caușă resbelului, neintilegerea între națiuni. (aprobare).

S'a disu că unitatea armatei e numai pre hărția. Acăstă o pote crede numai acela, cărele nu vrea să crede nimică altu ce va. Credeti-mi dvs. că unitatea armatei e înascuta în fia-care soldatul c. r. cu deosebire în oficeri. Dorim că simțimentul acăstă să prinda radacini în fia-care cetățenii alu statului. Fia-care soldatul doresc să invingă, nisuiescă dura după gloria. Cându am putea afirma că gloria acăstă va fi să împartea (armatei) în două, o amă incuviintă bucuroso. De către dñi Ivanak, că efectivulu armatei se poate reduce, și că ministrul de resbelu a închivintat acăstă încă de cându eu desbaterea în comisiune, amu să observu: Asiă a disu, a trebuitu însă să o facă, de-să nu aflatu cu scopu, cele trei milioane trebuiă să le crută. Stimatul vorbitoru a recunoscutu că după cum suntu astădi armate, fără cele sapte bătălii suntu puse în mâinile infanteriei, elu a mai disu că statul armatei e de-a se reduce; ană afirmă și aceea, că pentru dreptate ajungă 6—8 luni. Domnitoru! Acăstă nu e altă decătu sistemă militielor (glotelor). Vorbesc apoi despre rezultatele militielor în Elveția și Americă și continua: Primim cu multă simpatie ce se exprima aici, precum și acea simpatie, despre carea vorbă altu barbatu mare de statu în unu altu locu (în stângă: dñu de Schmerling!), către unitatea armatei.

Ce se atinge de armata ungurescă, declară, că lucrul acăstă se tine mai întâi de dietă ungurescă (dreptu). C. r. armata sta de departe de orice politică și asiă și trebuie să stea, de către interesele cele mai sănătoase a patriei comune voru fi periclitate.

Tinu armata de uno organu, însă unu astfelu de organu, cărele are viață și simțimentu. Durere, armata fu nenorocosa în două campanii nefericite, nu negă erorile militare și organizatorice, căruia au purtat vină la acele, trebuie însă să cautăm ca să aibă principala în confuziunile interne în nemulțamire. Trebuie să recunoștemu, că o armată bună nu poate fi decătu la unu popor multiambitu. (aplause.)

De către să se recunoște acăstă, mulțamirea încă trebuie să-si aibă marginea sea, marginea acăstă e în unitatea armatei, și dñu ministrul declară pre satia și seriosu, că elu nu va întinde mâna nici odată la împărțirea armatei (sensatiune în stângă).

Soldatulu c. r. e superbă a fi membru unei armate comune și a patriei comune. Armata are reverență cea mai mare satia cu legile, vrea înse că se i se respectează și interesele și i pare reu, că au sositu evenimente de acele, de cări au facutu nenorociti atâtă honvedi. — Domnii sciu pre bine că oficerii nu servescă atâtă pentru bani, cătu pentru gloria și de către armata s-ară împără, unde să incline oficerii, său se vina răsări în o situație cea cea din 1848.

Acăstă să o judece delegațiunea, opinionea publică și pressa, din carea, una parte, durere, din stupiditatea orba nu mai inceta a nisui într'acolo, că să se strice unitatea armatei. Armata e oglindă naționalei.

În siedintă din 13 Martiu vine din partea ministrului de resbelu, vicecolonelulu Belu Ghiczy, cărele ceteșe în numele ministrului comunu de resbelu o declaratiune, în carea și exprima parerea de reu de întemplarea de alătări și explică ce e de a se întielege prin unitatea armatei după cuprinsul §-lui 5 art. XII din 1867. Declaratiunea acăstă a linisită în cîtu a desvotatulă a affirmările lui Grivici, că Tisza aru fi vrutu ca declaratiunea să nu se demita la interpretări de legă.

În siedintă de alătări participă la desbatere Fațu și Maniu vorbitori. Cestu din urmă și astăzi.

Despre relațiile de comerț cu austriaco-ungurești în România.

Sub acestu titlu aduce „Ung. Lloyd” unu articulu pre carele pentru însemnatatea sea cea practica lu reproducem:

„De unu său de ani începă, mai alesu în anul trecut, după ce si-au redobendită Ungaria independența sea și unu esport de bucate răsări au adusă puterile capitali necesarie în tierra, — am vedutu facandu-se înordări mari, că și pre cîmpulu industriei sa se emende cele ugleșe și în urmă acestei s-au nascutu o multime de întreprinderi industriale, a cărei număr se totu măresce. De-să nu se află deocamdata în Ungaria condiții, cari aru asigură acestei tieri în privința industriale o rolă mare, totuși asiă suntu de amesurate nescrisi ramuri de fabricație deosebitelor noastre relații, înătu putem avea în tresele rezultate de o valoare însemnată, și putem lucra sub condiții mai favorabili, decătu alte tieri. De către însă ne nisujim a promova industria, trebuie să cercetăm și regiunile, unde se potu vinde produsele. Conșomula internă e forte însemnată și în multe casuri va să ajunge, că să asigure vendiarea său trecerea marsei fabricantului. În totu casul să mai cu scopu, candu și strainetatea e consumul productelor noastre industriale. De către astăzi mai tramitemu fața noastră către apus, totuși cu mai tătele cele-lalte produse de fabrica nu avem, decătu perspective mici a unui tergu favorabil, pentru că tieriile apusene ale Europei suntu cu multu mai înăntate în industria, decătu tiera noastră.

Prospectele nă se arată mai favorabile, de către îndreptămu ochioulă către resarită. Acolo astămu tieri în privința industriei încă forte putină desvoltate și aceste ne potu deschide industriei noastre una terenu amplu pentru trecerea marfelor.

Unu locu însemnatu între aceste ocupă România. Locuitorii industriali a tieri noastre suroră Transilvania mai înainte acolo si-au aflatu unu tergu folositoru pentru produsele loru: durere că în tempu din urma au intrat în privința acăstă o înreutare însemnată, căci principatul România s-a arestată în politică sa comerciale satia cu monarhia și către putină amicabilu, ba tocmai inimicu. În anul 1862 s-a lepadatul acăstă tiera de sistemă sustătoră pâna atunci a tacselor de esport, dura tiera a reinviată în anul 1864 și asiă astăzi e îngruiatul comerțului cu Ungaria prin tacse nenumerate de esportu în sumă de 4 și 5 procente a pretului. Totu asiă a redicat România în anul 1866 tacsele sele de importu dela 5% la 7 1/2 % și aici răsări forțe aspru produsele Ungariei și a Transilvaniei; dura oprirea importului de sare, vinuri ordinare și vinarsu săpare a fi chiară îndreptată către Austria și Ungaria.

De către întrebămu de căușă acestei referințe ne-amice a regimului romanesco, astămu că acăstă a provocat, mai cu séma politică austriacă traditionale a regimelor din trecut și purtarea acestei satia cu acăstă tiera. Pre cindu principatul România în faptă e o tiera aproape deplină independentă și Pórtă asupra guvernării ei mai nu are nici o influență, Austria nu se lasă a tractă acăstă tiera ca unu statu vasal turcesc și vrea că tătele tractate încheiate cu Pórtă să fie recunoscute de oblegațore și pentru România. În urmarea acestor tractate vrea să-si exercize Austria în România asiă numilă jurisdicție consulare a sea după care totu cetățenii austriaci și magari sa fie suditi c. r. consulatu. Aro fi o dorință urgență sa se lepede Austria de jurisdicția sea consulare și sa delatureze prin aceea o caușă, carea ingreioie comerțului cu România.

Acăstă singură abia aru ajunge, că să facă regimul romanesco mai aplecatu; la acăstă lipsesc o schimbare a intregei politice austriace, și adeca că să nu tracteze principatul ca pana acum că unu apendicu alu Turciei, ci că unu statu independent care e în faptă și amesuratul acestor a se comereze cu elu. O tractare binevolă a locuitorilor crestini din Turcia cari se luptă pentru o stare mai liberă se unesc forțe bine cu o tractare pentru susținerea unei politice amicabile. De către va succede regimul comunu în estu modu a castiga simpatii în România se va observa acușă o situație schimbata a regimului romanesco. Acăstă se va observa mai curendu de către va delatura regimul nostru tătele piedecile, care din parte-si inca se contrăpunu comerțului cu principatele unite. Este întrăvereu, numai interesulu Austriei și alu Ungariei că se trăca transitulu productelor brute, carii se nascu în România prin valea Dunarii; dar acescui transitu aduce greutăți fără folosu, durere, a tac-

selor de importu pre productele principalelor, mai ales pe bucate care pentru finanțele statului nu sunt de folosu vrednicu de însemnatu.

Agricultură ungăra n'are de a se teme de concurenția României și nu i-ar veni nici o dauna prin redicarea tacsei de importu; de alta parte suferă comerciul prin aceea o dauna mare, ca exportul de bucate românesci trebuie să-si caute altă cale să ti'eră întrăga pierde unu folosu care nu e de măsura mica. Așa dă este detori'a regimului unguresc de a-si pune influență la cale că politică monarhiei satia cu România sa fia amicabilă, și că din partea Austriei sa se delature tōte piedecile care au mai obstatu pâna acum unui comerț vivace.

In legatura cu protocolulu asociației române aradane reproducem după „Albină“ următoarele:

Nr. 16/1868.

Publicațiune.

In siedintă adunarei generale a Asociației naționale române aradane pentru cultură poporului român, tinență în 9/21 optovre 1867 prin decizul sub nr. 4 enunciandu-se eternisarea memoriei premeritătii și neînălțării barbatu a naționei române, fostu membru fundatoru acestei Asociații, George Popp — direcționea se îndrumă, ca prin unu membru alu Asociației: se compuna unu panegiricu demnu do acestu barbatu, care panegiricu tiparindu-se în broșure proovedite cu fotografiu cea mai nimerita a reposatului sa se imparte la toti membrii Asociației, și in mai multe exemplare sa se trimită și la alte Asociații literarie; deci:

Totii acei membrii ai Asociației, carii aru voii a compune amintitul panegiricu, suntu rugali: ca pana in 1 mai st. n. a. c. se binevoiescă despre acestă a înșinuită subscrīsa direcțione.

Aradu 25 fauru 1868.

Direcționea Asociației naționale române aradane pentru cultură poporului român.

Mirone Romanu m. p. directoriu secundu.

Georgia Dringou m. p. notariu substitutu.

Nr. 20/1868.

Publicațiune.

In urmăre decizului sub nr. 12 a adunării generale tinență în 9/21 optovre 1867, Moisie Popiliu stipendiatus cu 40 floreni, și Gregoriu Sima stipendiatus cu 10 flor. amendois din anul treacutu 1866/7 — suntu provocati ca in terminu de 30 dile trimisiu aicea atestatele recerute, se redice sumele de mai sosu de la percepoarele Asociației, căci la din contra acele sume voru cădă sub despusețiunea Asociației, căci la din contra acele sume voru cădă sub despusețiunea Acociației.

Aradu 25 fauru st. n. 1868.

Direcționea Asociației naționale române Aradane pentru cultură poporului român.

Mirone Romanu m. p. directoriu secundu.

Georgia Dringou m. p. notariu substitutu.

Principatele române unite.

București 28 Fauro.

Luni deputații au desbatutu in secțiuni unite, impreuna cu dd. ministri, concesiunile căilor ferate. Eri intrinindu-se in secțiuni, au numitul delegaționi cari eri sără s'au și intronitul sub Președintia dñi Hurmuzachi. Ni se spune ca delegații se voru intruni și astă-săra, și lucrându astfelii, suntu in dreptu a speră ca pe Vineri comitetul delegaților va si presentă camerei lucrarea ce este insarcinată a face.

Publicul scie ca s'au prezentat dōne companii. Ună este compania austriaca, Lemberg-Cernant, reprezentata aci prin d. Offenheim, și altă o compania germană, reprezentata aci prin doctorul Strusberg. Cea din urma s'au prezentat acum la 18 Februarie, prin urmatoreea suplica către Maria Sea Domnitoare.

„Amu urmaritul cu unu interesu sinceru și neincetatu desvoltarea condițiunilor politice ale României de la suirea înaltimie tale pe tronu, și amu consideră că o onore deosebita deca ni s'ară accordă de a puté contribui la propasirea eficace a

culturei a comerciului și apoi la radicarea prosperităției intregei popoarei române.

„Din experiențile făcute in propri'a noastră patria, amu dobenditul convicționea că nu se poate a-siedă o basă solida acestor aspirații decât numai prin crearea de mijloce de comunicări, spre un debitor mai lemnesc alu intinselor producții ale tării, decât numai prin înființarea unui vastu resou de căi ferate. Pentru o asemenea înființare ne-amu angajat, — deca aru placă înaltului guvern alu Mariei Tale, de a ne acordă concesiunea prin calea constituțională, printre unu actu deosebitu și cu condiții cătu se poate mai moderate.

„Fia-ne permis, pré înaltitate Domne de a susține Mariei tele, prea plecatu, propositiunea nostra in această privință, impreuna cu actul concessiunii semnatu de noi, și de a adauge rugaciunea, se binevoiesc înaltimie Ta, a disposă că propositiunea nostra se perva înaltului ministeriu spre examinarea și luarea ei in considerație.

„Suntemu cu celu mai adencu respectu, ai Mariei Tale pré plecati.

Berlinu, 18 Februarie 1868.

(Semnat): Principele Hugo de Hohenlohe, Ducele Victoru de Ratibor, Comitele Carolu de Lehn-dorff, Dr. Strusberg.”

„Rom.”

Varietăți.

„Nobilii din comitatul Unedorei remunistră inca dela 1861 in contra componenției comitetului comitatensu, in care li se pare că ei suntu angustati in drepturile (privilegii) garantate de legile de la 1848 și nu suntu reprezentati, cum s'ară cuvenit după inteleșul drepturilor (privilegiilor) acelor reclamate. Nobilimea comitatensu carea acceptă dela 1861 pâna la 1868 acum, că sa-si recapete starea ei privilegiata și-a perdonat patiștia. Deci a insarcinat pre unul din deputații cei mai liberali pre Lad. Macrăi să văda sa le sprinăcescă cererea ce a fostu indreptatul ei la ministeriu.

„Unu circularu ministerialu opresce reunivușilor politice adunările in edificii publice, precum suntu cele ale municipioru, Comitatelor etc.

„Dupa cătu cetim printră dinarie astănu ca in Gerlăvaesi o foie biserică intitulata „Credință“, sub redactiunea responsabilă a doi Eusebiu Cardici.

„Sunu cideri s'au intemplatu in septembrie trecuta in Clusiu trei, in ună și aceeași di-

“Pâna acum au venitul din partea mai multor scaune din fundul regiu deputaționi, că sa bineveneteze pre Comitele Locuitoriu și din celealte se pregatescă sa vina.

„Copilu de venduto. In Clusiu si-au espusu o ligana copilulu sugatoriu in piția spre a-lu vinde. Causă era lipsă. Ea cerea 1 fl. v. a. dicea insa că va mai lăsa ceva din prețul deca s'ară astă cineva sa-lu ia.

„Dupa „Linz Tgpst.“ se dice că in Linz se află de vre-o căte-va dile unu domn la „calulu negru“ carele s'au înscrisu in listă străinilor: Mauritiu Wagner Dr. de Medicina și de filosofia in Vienă. Elu spune la omeni că e transmisu din partea regimului, că sa facă studii in economia națională; simulează că candu elu și-aru să silintia a studiată și a reportă apoi regimului multiamirea poporului cu legile fundamentale de statu. Această pote că e acela Wagner carele in vîră trecuta umblă pre aici și trece de unu mineralogu renomitu din München, pâna candu una telegramă fatală dela Brasiyu lu dedu de gola și-lu deslavase.

„Unu liganu ce mergea la arestu pentru că se suferă pedepsă ce i s'au datu, pentru unu furtu de mai nainte, — a forat unu cutit. Impregiurarea acestăi a mai immultită și inaspriu pe depeșă.

„Nenorocire pre drumul unde feru s'au intemplatu in 11 Marte n. năpătea aproape de Pojona. Unu trenu de bagage a mersu preste altul ce mergea dinaintea lui și a sfierat 11 cara cu cercale.

„Unu cersitoriu ce cersă la usi a bisericei St. Stefanu din Viena, murindu in etate de 84 ani, lasă după sine o sumă foarte însemnată de bani. Intre alte s'au aflat la densulu o obligație de 10.000 fl. cusuta in unu caputu ruptu.

*** (Scăla mai înaltă pentru femei). O societate de dōne din Londra cu Miss Devies in frunte, i-si pune tōla ostenelă pentru a radica unu colegiu pentru femei. Obiectele instrucționii voru fi cele ce dearendul se predau pre la universități, dară afara de aceste se voru propune și studii cari interesează mai de aproape seculu secolului. Personalul profesoral va constă din barbati și femei, conducerea și supravegherea insa voru fi rezervate singură femeilor.

*** Florentia. Ziarele constată numirea Principelui Amadeu ca contramiralu. Regele a iscalit decretul care numește pe Marquisul Pepoli Ambasadorul la Vienă.

*** In Pestă a murit ufoamele a cum a patrată. Lucrul sta astă, după „Házánk“, muierea despre carea e vorba a fostu de trei ori astă de lesinata, incătu se parea că e morță și s'au pusă și in sicriu. Din cauza acestei nici nu s'au ingropat acum, pâna cându nu s'au aflatu simplomele putredinie.

*** Paris, 12 Martie. — Guvernatorul Algeriai Mac-Mahon a plecatu ca sa vie la Paris. Elu va cere unu milion de franci că ajutoru pentru femeile carea băntuie Algeria.

*** Paris, 9 Martie. — Corpul legislativ a adoptat legea pressei cu unu singur votu contra. Legea pentru contingentul pre 1867 de 100,000 oameni s'au adoptat cu 230 voturi contra 12.

*** Toulouse, 12 Martie. — O usioră agitătoare s'au manifestat in ocazia revistei guardie nationale. Ordinea publică nu s'au turbat și osu.

*** London, 11 Martie. — Camera comunelor discută cestioanea Irlandei. Guvernul a anunțat că va prezenta septamâna viitorul un reformabil pentru Irlandă. Guvernul dorește să se facă ancheta asupra stării agricole și chiară asupra universității catolice; cestioanea bisericei va fi rezervată pentru sesiunea viitoră.

Nr. 29—2 EDICTU

Zacharia Calbeaza din Daisioră, Comitatul Albei superiore, in Transilvania, carele mai bine de patru ani s'au parasit cu necreditință legiuță sea societate Magdalina Radu totu din Daisioră, și pribezesc in lume, se provoca că in termenul de 3 luni sa se presentă inaintea subscrisului foru matrimoniale, căci la din contra, procesul divorțialu asupra-i porințu, se va decide și in absență densului, in inteleșul preșeselor săi canone bisericescă.

Hasibaleu in 20 Fauro 1868.

Forul matrimonial gr-res. alu Tractul protopopescu alu Palosiului.

Ioann Gheaja Adm. prot.

Nr. 33—2 Concursu.

Spre ocuparea statioanei notariale din comună Vale se deschide prin acestă concursu pre lângă unu salariu anuale de 200 fl. v. a. cuartiru și 3 orgini de lemne.

Doritorii de a occupă acestea statioane debuie pe lângă limbă română se mai scie celu pucinu și cea germană. Petitionile au de ase asternă la Inspectoratul Sc. Selistei in Sabiu pâna in 15 Aprilie st. v. cu documente valide despre servitul de pâna atunci și despre calificarea studiilor.

Sibiu in 2 Martie 1868.

Inspectoratul Sc. Selistei.

Nr. 14—2 EDICTU

Maria Criveti din Hermanu, care de doi ani a parasit cu necreditință pe legiuță ei barbatu Dimitrie Rucareanu cu dōne Copile mici, totu de acolo, săra a se sci loculu astărei densei, se provoca prin acela, că in termenul de siése luni, dela datul de fatia, sa se infatisizeze inaintea subscrisului foru matrimonialu, căci la din contra se va decide procesul matrimonialu porințu asupra, și in absență ei la inteleșul săi canone ale bisericei noastre ortodoxe rezaritene.

Brasieu in 25 Fauro 1868.

Scăunul protopopescu ortod. res. alu Tractul Brasiovului alu II.

Ioann Petricu protopopu